

Torvupptagning.

När vi skålle måsa ella ta åpp tår, körde vi åsta tillja på marenen.

Vi brukte va en sju,åtta stöcken. När vi så kām te måsen, så va där

tvau kara, som sto nöre i tårgraven, tvau antingen kara ella fruentim-

mor rölla åsta mä den, å tvau klappa ~~xxx~~ ud ella satte ~~åpp~~ tåren.

Tåren kånne tas åpp å beredas på ~~te~~^{vis} vis. Iblann skar di den i så sto-

ra bida den skålle va, å sin ~~satt~~ kördes den på en röllebör (tårbör)

åpp på en backe ella torr plass å lavas åpp.

Ett anned vis va att di skar den i graven å rörde ihob den i en röra,

te den ble som en tjock gröd. Sin slängdes den åpp på röllebören å

kördes åpp på en backe å breddes ud. När den va lagom tjäckt udbredd

delas den i tu mä en spæ, i så stora bida en velle ha en. När den så

hade tåart en tid vändes den å sattes på kânt å sin kullas den åpp i

stacka. De kallas får å "kulla" tår, å när den så va räktit tårr å bra

så kördes den hem å ~~xxx~~ laes i "tårhused" å sin va den färi å tjölna

mä. Den sårtens tår kallas får "klappetår".

Den andre sorten vändes åsse när den ble tårr på den ena sian, å sin

när den va tårr på bägge sior kullas den mä.

Torvupptagning.

S. Klara
 S. Sallan
 1730

3239

Upp. Hilda Persson
 Fru Th. Olsson, Boal
 född 1848 i Sjöby

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Noträskan
 vid korvupp-
 lagning

Vi brukte å ha mad mä våss fårr hela daen. Vi hade smör åk brö å ost
 å kärv å spegefläsk å allt möjelit mä våss, å så fläsk å äggakaga de
 va en stauene rätt, stenkagor brukte vi osse ha mä. Så skälle di allti
 gömma ett rökt lommalaur te di skälle måsa. Smöred brukte di ha i en
 träask, ~~xxx~~ smärasken kallas den, en såm brukte di allti ha når di skäl-
 le ud i äckor ella ellest nån stäns når di skälle k ha mad mä se.

Kardegille.

När ett "kardegille" skulle gå av stapeln brukade man skiftas åt med
 hjälpen i varje byalag, så pigor och gåradöttrar gingo ifrån det ena
 stället till det andra och hjälpte till att karda. Det fanns även hjälp-
 gummor som gingo omkring i hela socknen och kardade för betalning.

Dessa brukade ha 22 skilling om dagen och födan och så arbetade de
 från klockan 6 på morgonen till klockan tolv på natten.

Fru Olsson säger, "vi brugte å ha rolit. Iblann sjång vi å så talte vi
 om va rolit vi vesste. Vi brugte meed å sjånga, Rocken snärrar lampan
 brinner, vinterkvällen är så lång, får de va en visa som vi töckte om.

Fårr de mästa brukte di å va gott sams i byalaged. Vi hade allti ett
 redit gille når vi karda. Skriv endast på denna sida!

Kardegille.

De förstamarknaderna i Eslöv.

Fru Olsson, som är född i Gryby, kommer mycket väl ihåg hur Eslöv såg ut innan det blev stad.

Det är ju allom bekant att det bara var en del sankar mosshålor innan järnvägen och bebyggelsen kom till. Sålunda berättar fru Olsson att det endast fanns tre hus innan stationen byggdes och dessa lågo ungefär där järnvägsbroen nu är byggd. De förstamarknaderna i Eslöv var det inte mycket med. Där var endast någrabönder med kvastar, korgar och smör, men sedan när stormarknaderna kom till blev där mycket livligt.

Brytegillan.

Brydeguttarna va där mäst i var by. Där brukte vi bryda hören. Fåst tårdes den, å nårr den sin va tårr skålle den brydas. De brukte då å hjälpas ad mä. De va drängarna å andra kara som skålle bryda, å så skålle tösorna va färia å fly dåm ny hör å ta den brödnen ifrau dåm. När di hade tåttarna brödnen skreg karana, "Nu gaur den väck, nu gaur den väck" å då skålle vi tösor va kveck å ta imod tåttan. När de så va slut mä brydanen, geck vi hem å klådde om våss å sin va där gille på de stället där di rådde om hören.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*Fru Olsson
berättar om
marknaderna i Eslöv*

Brytegillan

4 Skinn

Käppor

W. Gullberg (1870)

1870

3239

M. K. J. J. J.

Per Fru Boel Oksa

Gödd 1848 i Gylg

Olik medel mot sjukdom.

I.

Rökelse.

Om någon var sjuk och man ~~kan~~ trodde att den sjuke kommit ut för nå-
got trolltyg, brukade man röka kring den sjuke för att få bort det
onda. För att det skulle ha riktig verkan skulle man ha tolv sorters
rökelse. De olika sakerna skulle läggas på en tallrik och när man så
hade satt fyr på rökelsen, skulle man gå runt omkring den sjuke flera
varv ~~från håret~~ både rätt och avit.

II.

Medel mot sjävor.

Om ett barn hade sjävor skulle man lägga det på golvet och sopa över
det med en kvast så skulle det bli bra.

III.

Medel mot vårtor.

Om någon hade vårtor skulle han taga en tråd och binda å om vårtorna
sedan skulle man lägga tråden under en sten och när sedan tråden

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Rökelse

bid. 4

Medel mot
sjävor

Medel mot
vårtor

var upprutten skulle vårtorna vara borta.

Ett medel om man icke fick smör.

När man skulle kärna smör var det en hel del saker att iakttaga för att få smörlycka. Kunde man inte få smör när man kärnade trodde man att där var någon som höll smöret.

För att förgöra trolldomen skulle man ~~lägga~~ elda i bakugnen och slå in en skvätt grädde, så skulle trollen, som förgjorde grädden och höll smöret, bli brända.

Ett medel att bevara en nykalvad ko från att bli förtrollad.

När en ko hade kalvat skulle man lägga ~~en~~ ett stålföremål på "skammen" första gången hon leddes ut till vattning eller bete, för att förhindra trollen att få makt över henne. Stål skulle även läggas i "vannehöven" första gången hon skulle dricka efter kalvningen, ty det kunde hända att där var någon trolldom i vattnet.

Påsta gången sade fru Olsson, en molka koen när hon hade kalvad, skälle en ha en sajs å en gniesten i krused, förr så skälle ente trollen fau majt övor koen ella kalen. Skriv endast på denna sida!

*När man
fick smör*

*Medel mot
förtrollning
av kreatur.*

Gniesten var en sten som användes i stället för strykjärn.

Pengar i lindan hos ett nyfött barn.

När ett barn var fött ansåg man det som särskild tur att lägga pengar i lindan eller svepet så skulle det aldrig bli läns på pengar.

När vår störste paug va född, så la min mor en tålskälling i svöbed, får då sa hon, ska han allri tryda penga.

Dopvattnet.

Dagen efter barnet var döpt skulle det tvättas i dopvattnet, men vad det skulle vara bra för hade fru Olsson glömt.

En allmän tro tycks det ha varit att om ett barn skrek när det döptes skulle det bli duktigt till att sjunga. Samma tro återfinnes överallt.

-----

*Pengar hos
nyfödda.*

Dopvattnet

*Om barnet
skulle få
sjunga*